

VALIKUMETOODIKA, MIDA KOHALDATAKSE KÕIKIDELE SISETURVALISUSPOLIITIKA FONDIDE 2021–2027 RAKENDUSKAVADE POLIITIKAEESMÄRKIDELE NING NENDE RAAMES TOETATAVATELE PROJEKTIDELE

Rakenduskava seirekomisjon kiidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artikli 40 lg 2 punkti a ja Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 (ÜM)¹ § 7 kohaselt heaks tegevuste valikukriteeriumid ja –metoodika. Valikumetoodika hõlmab valikukriteeriumide rakendamise põhimõtteid toetuse andmisel.

Toetuse andmisel tuleb lähtuda rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud valikukriteeriumitest.

Projekti valikul järgitakse perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduses² ja selle alusel antavates õigusaktides sätestatud.

Alljärgnevalt on toodud valikumetoodika põhimõtted toetuste rakendusskeemide kaupa.

1. Toetuse andmine määruse alusel

Valikukriteeriumite alusel ja valikumetoodika kohasele projektide valimisele eelneb taotlejale, partnerile ja taotlusele sätestatud nõuetele vastavuse kontroll. Nõuetele vastavaks tunnistatud projektide seast valitakse välja rahastamiseks sobilikud projektid järgnevalt kirjeldatud põhimõtete kohaselt.

1.1. Voorulisel taotlemisel moodustatakse paremusjärjestus ja rahuldatakse kõige enam hindepunkte saanud toetuse taotlused taotluste rahastamise eelarve mahu piires. Selleks, et tagada ainult nende projektide rahastamine, mis panustavad märkimisväärselt meetme tegevuste eesmärkidesse, võib sätestada lävendi ühe või enama valikukriteeriumi alusel antavatele punktidele või hindepunktide kogusummale. Voorulisel taotlemisel tuleb:

- a) mitme valikukriteeriumi puhul määrata neile osatähtsused, mis võivad olla kas võrdsed või erinevad;
- b) valikukriteeriumile omistada hindepunktide skaala, sh minimaalne lävend, kui see on asjakohane, ja kirjeldada hindepunkti andmise aluseks olevaid asjaolusid. Kui hinnatakse lävendile vastavust hindepunkte andmata, kirjeldada lävendile vastavuse asjaolusid või eeldusi;
- c) antud hindepunkte põhjendada, välja arvatud juhul kui iga hindepunkti andmise aluseks olevaid asjaolusid on metoodikas kirjeldatud;
- d) määrata valikukriteeriumite lõikes hindajate poolt antavate hindepunktide kõikumise lubatav maksimaalne vahemik ja käitumisreegel lubatust suurema kõikumise korral (nt kordushindamine), sest suur varieeruvus hindepunktides viitab võimalusele, et hindajad on mõistnud väärsti valikukriteeriumi olemust, taotluses esitatud infot või jätnud esitatud infost midagi tähelepanuta. Juhul kui iga kriteeriumi hindamine toimub konsensuse alusel, siis see punkt ei rakendu;
- e) arvutada taotluse koondhinne;
- f) moodustada hindamistulemuste alusel taotlustest paremusjärjestus;
- g) sätestada taotluste rahastamise eelarve täitumise korral käitumisreegel võrdsete tulemustega taotluste vahel valiku tegemiseks (nt olemasoleva kriteeriumi või eraldiseisva kriteeriumi rakendamine, liisu heitmine).

¹ Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused, <https://www.riigiteataja.ee/akt/117052022013>

² Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/111032022001>

1.2. Jooksva taotlemisel hinnatakse valikukriteeriumide lõikes või koondina kokku sätestatud lävendile vastavust ja rahuldatakse taotluste rahastamise eelarve mahu piires projektid, mis vastavad või ületavad seatud lävendi. Lävendi võib sätestada:

- 1) määratledes minimaalse hindepunktide summa, kui antakse hindepunkte. Hindepunktide andmisel tuleb lisaks alltoodule järgida punktis 1.1 kirjeldatud valikumethodika punkte a-d ja punkti e kui lävend on seatud taotluse koondhindadele või
- 2) kirjeldades lävendile vastavuse asjaolusid või eeldusi, kui hinnatakse lävendile vastavust hindepunkte andmata.

Jooksva taotlemisel tuleb:

- a) sätestada lävend, millest alates taotlused rahuldatakse. Hindepunktide andmisel võib lävendi või lävendid sätestada kas üksikute valikukriteeriumide lõikes või kõikide valikukriteeriumide alusel antavale koondhindadele. Kui hindepunkte ei anta, sätestatakse lävend valikukriteeriumide lõikes, vastavalt alljärgnevale punktile b.
- b) määratleda lävendile vastavuse aluseks olevad asjaolud või eeldused kui lävendid sätestatakse üksikute valikukriteeriumide lõikes;
- c) lävendile vastavust ja mittevastavust põhjendada (nt hindamislehtedel või -protokollis), välja arvatud juhul kui sätestatud lävendite vastavuse aluseks olevad asjaolud ja eeldused on methodikas kirjeldatud;
- d) sätestada eelarve täitumise korral käitumisreegel võrdsete tulemustega taotluste vahel valiku tegemiseks (nt eraldiseisev kriteerium, liisu heitmine).

2. Toetuse andmine investeringute kava alusel

Ettepanekute hindamisel investeringute kava koostamiseks rakendatakse ühte punktis 1 kirjeldatud avatud taotlemise valikumethodikatest. Kinnitatud investeringute kavas oleva projekti kohta esitatakse taotlus, mille juures kontrollitakse vastavust investeringute kavale, toetuse andmise tingimustes sätestatud taotleja, partneri ja taotluse nõuetele - taotlusi ei hinnata uuesti projektivaliku tegemise eesmärgil, kuna valikukriteeriumite kohane projektivalik on tehtud investeringute kava kinnitamisega.

3. Toetuse andmine käskkirja alusel

Käskkirja eelnõu kooskõlastamisel asjaomaste ministriumidega kirjeldatakse seletuskirjas, kuidas toetatavad tegevused on vastavuses rakenduskava seirekomisjoni kinnitatud valikukriteeriumitega.

4. Toetuse andmine tehnilise abi raames

Rahastamine tehnilise abi raames ning selle otstarve on detailselt määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklites 36–37. Tehnilist abi saab kasutada vastavalt siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavades sätestatule ja valikumethodikat ei rakendata.